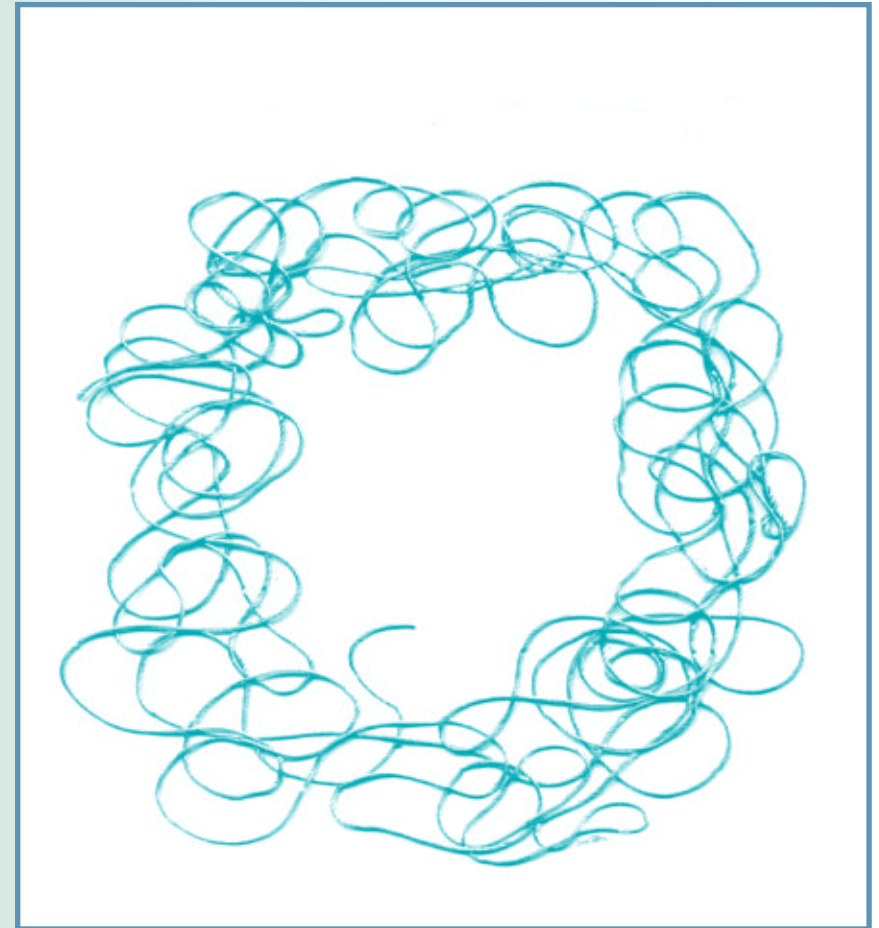

ELŐÍTÉLET I.

A modul szerzője: Korbai Katalin és
Schüttler Vera

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

6. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Bizalomjáték					
A	A tanulók párokat alkotnak. A pár egyik tagja becsukja a szemét, és belekarol a társába. A társa körbevezeti a teremben; ha lehetőség van rá, kimennek az udvarra. Körülbelül három perc elteltével a vezető már nem fogja a társát. Innentől a csukott szemű gyerek lépteit csak a vezető hangja irányítja. 10 perc	Egymásra hangolódás Annak átélése, hogy adott helyzetben mennyire képesek megbízni másban Empátia Együttműködés	Páros munka – vakvezető játék		
B	Az osztály közösen játszik: „Kapujáték”. 10 perc	Egymásra hangolódás Annak átélése, hogy milyen érzés elutasítottnak vagy befogadottnak lenni Metakommunikációs jelzések észlelése A mimika tudatosabb használata	Egész osztály együtt		P1 (Kapujáték)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/b Szerepcseré					
A	Az előző játékot úgy játsszák a tanulók, hogy a párok szerepet cserélnek. 7 perc	Egymásra hangolódás Annak átélése, hogy adott helyzetben mennyire képesek megbízni másban Empátia Együttműködés	Páros munka		
B	A tanulók az előző játékot játsszák többszöri szerepcserével. Az egymás mellett állók négyesével alkotnak csoportot. 7 perc	Csoportalakítás	Egész osztály együtt		
I/c Érzéseink megbeszélése					
A	A tanulók röviden megvitatják a történeteket és azt, hogy milyen érzés volt vezetőnek és vezetettnek lenni. 7 perc	A játék során keletkezett érzések, indulatok visszacsatolása	Páros munka – megbeszélés		
B	A tanulók röviden megvitatják a történeteket és azt, hogy milyen érzés volt részt venni a játékban. 5 perc	A játék során keletkezett érzések, indulatok visszacsatolása	Egész osztály együtt – megbeszélés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Megélt szituációk felelevenítése					
A	A párok párt választanak maguknak, és így alakítanak csoportot. A csoport tagjai egyenként leírják azt az öt tulajdonságot, amely szükséges ahhoz, hogy bízni tudjunk valakiben. 10 perc	Csoportalakítás Bizalommal kapcsolatos gondolatok felelevenítése Önismeret	Önálló munka	Papír, ceruza	
B	A gyerekek olyan élményeket, helyzeteket írnak le, amikor bízniuk kellett valakiben. 7 perc	Bizalommal kapcsolatos élmények felidézése Önismeret	Önálló munka	Papír, ceruza	
C	A tanulók a csoportban megbeszélnek egy olyan helyzetet vagy élményt, amikor bennük bízott meg valaki. 7 perc	Bizalommal kapcsolatos saját élmények felidézése, megosztása a többiekkel Önismeret	Kooperatív tanulás – szóforgó		
II/b A bizalom fogalma					
A	A csoportok megbeszélik a leírtakat, és megnézik az általuk legfontosabbnak ítélt tulajdonságokat. 10 perc	Egymás véleményének megismerése Közös vélemény kialakítása Kommunikáció Nyitottság Együttműködés	Kooperatív tanulás – ablak	Papír, ceruza	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A csoportok összegyűjtik és leírják a <i>bizalom</i> szó szinonimáit. Az osztály közös listát készít ezekről. 10 perc	Elmélyülés a témában Szókincsbővítés Gondolkodás Együttműködés	Kooperatív tanulás – kerekasztal, csoport- szóforgó	Papír, ceruza, Magyar szókincstár, Magyar értelmező kéziszótár	Csomagolópapír, filctollak
C	A felsorolt szavak közül (gyanútlanág, szertelenség, óvatosság, jóhiszeműség, meggondoltság, felelősség, remény, mértéktartás, kétely, érdeklődés, optimizmus, hit, vágy, gondolat) a csoportok kiválasztják a <i>bizalom</i> szó szinonimáit. 7 perc	Elmélyülés a témában Szókincsbővítés Gondolkodás Együttműködés	Kooperatív tanulás – „Gondolkozz, beszélj meg!"; kupa-tanács	D1 (Szinonimák)	P2 (Szinonimák)
II/c A biztonság érzése					
A	A csoportok megbeszélik, hogy hol, mikor, milyen helyzetben érzik magukat biztonságban. 10 perc	Saját érzések felelevenítése, összevetése másokéval Empátia Tolerancia Kommunikáció	Kooperatív tanulás – ablak	Papír, ceruza	
B	A csoporttagok külön-külön minél több helyszínt írnak össze, majd közösen kiválasztják azokat, ahol biztonságban érzik magukat. 7 perc	Mások érzéseinek megismerése Közös vélemény kialakítása	Kooperatív tanulás – kerekasztal	Papír, ceruza	
C	A tanulók alaposan megnézik a bemutatott tájképet. Elgondolkodnak azon, hogy biztonságban éreznék-e magukat a képen ábrázolt helyen. Válaszukat indokolják. 10 perc	Saját és mások érzéseinek megismerése Figyelmes hallgatás Önkifejezés Vizuális kommunikáció	Kooperatív tanulás – szóforgó	Papír, ceruza	Tájkép

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/d Szövegrészlet					
A	A tanár felolvassa a szövegrészletet. 5 perc	A regényrészlet megismerése Auditív figyelem	Frontális osztálymunka – felolvasás		P3 (Szabó Magda: <i>Abigél</i> – részlet)
B	A tanulók önállóan elolvassák a szövegrészletet. 5 perc	A regényrészlet megismerése Szövegértés	Önálló munka	D2 (Szabó Magda: <i>Abigél</i> – részlet)	
II/e A kívülálló idegenségérzete					
A	A tanulók csoportosan megbeszélik, miért tekintette Gina idegennek a környezetét. A szövegből időrendben kigyűjtik, hogyan alakult ki Ginában az idegenségérzet. 10 perc	Információgyűjtés és -rendszerezés Empátia	Kooperatív tanulás – szóforgó	D2 (Szabó Magda: <i>Abigél</i> – részlet) Ceruza	
B	„Most már semmim sincs, ami valaha volt.” A tanulók leírják, hogyan jutott el eddig az érzésig Gina. Ezután felolvassák egymásnak az írásaikat. 10 perc	Érzelmi azonosulás a főhőssel Önálló szövegalkotás Empátia	Önálló munka Kooperatív tanulás – szóforgó		
C	„Most már semmim sincs, ami valaha volt.” A tanulók csoportosan megbeszélik, hogyan jutott el eddig az érzésig Gina. 10 perc	Érzelmi azonosulás Empátia Önkifejezés	Kooperatív tanulás – „Gondolkozz, beszélj meg!”, kupa-tanács		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/f Az érzelmi állapotok bemutatása					
A	A csoporton belül a tanulók párokat alkotnak, és állóképben bemutatják, hogyan érzi magát Gina a feldolgozott részletben. A tanár kérdéseket intéz a gyerekekhez, és akinek a vállát megérinti, az válaszol. Lehetséges kérdések: Hogyan érzed most magad? Mire gondolsz most? Stb. 7 perc	Érzelmek megjelenítése	Páros munka – gondolatkövetés, állókép		
B	A terem négy különböző sarkát négy különböző érzelmi állapottal azonosítjuk. A négy érzelmi állapot a következő: csalódott, dühös, beletörődött, bizakodó. A gyerekek abba a sarokba állnak, amelyik érzelmi állapot szerintük leginkább tükrözi Gináét. 7 perc	Döntésképeség Érvelés saját választásuk mellett	Kooperatív tanulás – sarkok		
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a Összefoglalás					
A	A tanulók csoportosan megbeszélik, miért fontos a bizalom. 7 perc	Önismeret Önreflexió	Kooperatív tanulás – páros szóforgó		
B	A tanulók csoportosan megbeszélik, milyen tanácsokat adnának Ginának, amelyekkel felvidíthatnák. Válaszaikhoz felhasználják a korábban készített közös bizalomlistát. 7 perc	Empátia Segítségnyújtás	Kooperatív tanulás – kupactanács		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	<p>A tanár a teremben egy képzeletbeli vonalat jelöl ki; egyik vége az erős bizalmat, másik vége a nagyfokú bizalmatlanságot jelöli. A tanulóknak el kell dönteniük, hogy a tanár által felsorolt dolgokkal szemben mennyire bizalmatlanok, vagy mennyire bíznak azokban. Ettől függően helyezkednek el minden kérdés után a bizalomvonalon. Javasolt kérdések:</p> <p>Mennyire bízol meg a barátod ígéreteiben, a száznapos kínai tojásban, saját tájékozódási képességben stb.?</p> <p>A továbbiakban a gyerekek maguk is tehetnek fel kérdéseket.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Önismeret Önreflexió</p>	<p>Önálló munka – bizalomvonal</p>		
III/b Értékelés					
A	<p>Mindegyik tanuló kitölti a foglalkozással kapcsolatos ötfokozatú értékelő skálát.</p> <p style="text-align: right;">7 perc</p>	<p>Az értékelő skála kitöltése</p>	<p>Önálló munka</p>	<p>D3 (Értékelő skála)</p>	

MELLÉKLETEK

P1 KAPUJÁTÉK

A tanulók körbe állnak, megfogják egymás kezét, és kiválasztanak valakit, aki ezután kimegy a teremből. A többiek kiválasztanak két egymás mellett álló gyereket, akik majdan a kaput alkotják. Az a gyerek, aki kiment, bejön, és beáll a kör közepére. A körben állók közül azoknak, akik a kaput alkotják, az a feladatuk, hogy hívogatóan nézzenek a középen állóra, a többiek pedig elutasítóan. A középen álló gyerekek meg kell találnia a kaput. Ha rossz helyen próbálkozik, zárva marad a kapu, ha jó helyen, akkor az egymás mellett állók karja felemelkedik, és a kapu megnyílik. Fontos hangsúlyozni, hogy némán, csupán arcjátékkal lehet üzeni a kör közepén állónak.

P2 SZABÓ MAGDA: ABIGÉL (Részlet)

Kofferját kiürítették, apróra átvizsgálták, mit hozott magával, s nem fogadtak el otthoni holmijából semmit: papucsot, törülközőt, pongyolát, fürdőköpenyegét éppúgy újat kapott a sajátja helyett, ahogy tizenkét fehér zsebkendőt is. Nézett a kofferjába gondosan visszacsomagolt eltűnő tárgyak után. [...]

Mikor a fekete patentharisnyára ráhúzta a széles orrú, fekete magas cipőt is, azt hitte, végképp elkészültek, aztán kiderült, hogy tévedett. Ami még hátravolt, sajátos módon még jobban felizgatta, mint az új felszerelés. Mikor Zsuzsanna az ő régi ezüsthátú hajkefe helyett frissen kiutalt fahátú kefével elkezdte simára kefélni hosszú, angol fürtjeit, s ugyanúgy középen elválasztotta, copfba fonta, és megkötötte fekete pertlivel, ahogy a többi lány viselte, elkezdett reszketni. „Elnyeltek mindenestül. Ez már nem is én vagyok” – gondolta, és szaporábban lélegzett. Zsuzsanna egyre gyorsabban dolgozott a haján, hogy minél hamarabb elkészüljenek, mint aki tudja, mit jelent egy kislánynál, ha hirtelen megváltozik a lélegzete ritmusa. „Még a hajamat is elvették. Most már semmim sincs abból, ami valaha volt.”

– Ne kezdj el sírni! – figyelmeztette Zsuzsanna. – Vagy ha mégis, akkor ne ilyesmiért, ne a hajadért. Ez olyan méltatlan dolog.

Nem sírt, de csak azért, hogy megmutassa nekik, annyira idegeneknek tekintik őket, hogy még addig a határig se vonja őket a bizalmába, hogy tanúi legyenek a fájdalmának.